

Gedragscode

Stichting Pensioenfonds Grontmij

Versie 2019

Hoofdstuk 1 Definities

1.1 Het pensioenfonds is:

Stichting Pensioenfonds Grontmij

1.2 Bestuur is:

Het bestuur van Het pensioenfonds.

1.3 Verbonden personen zijn:

- a) leden van het Bestuur,
- b) leden van het Verantwoordingsorgaan,
- c) externe leden van commissies die zijn ingesteld ter ondersteuning van het Bestuur,
- d) medewerkers van het pensioenbureau, waaronder mensen die tijdelijk werken/inhuur,
- e) andere (groepen van) personen die door het Bestuur worden aangewezen.

Medewerkers van uitbestedingspartners zijn geen verbonden personen, tenzij deze op basis van lid e van dit artikel wel als zodanig door het Bestuur zijn aangewezen.

1.4 Insiders zijn:

verbonden personen, die direct of indirect bij transacties van Het pensioenfonds in financiële instrumenten zijn betrokken, dan wel anderszins uit hoofde van hun werkzaamheden, beroep of functie over voorwetenschap beschikken of kunnen beschikken. Een insider is ook de verbonden persoon die kan beschikken over andere vertrouwelijke (markt)informatie. Het Bestuur stelt een verbonden persoon schriftelijk op de hoogte als hij wordt aangemerkt als insider. Momenteel zijn geen insiders aangewezen.

1.5 Gelieerde derden zijn:

- a) echtgenoot, echtgenote of partner van de verbonden persoon;
- b) bloed- en aanverwanten tot de tweede graad van de verbonden persoon;
- c) (andere) personen die tot het huishouden van de verbonden persoon behoren;
- d) lasthebbers en vermogensbeheerders (niet zijnde vrije hand beheerders), voor zover handelend ten behoeve van de verbonden persoon;
- e) rechts- of natuurlijk personen met wie de verbonden persoon een relatie heeft welke van dien aard is dat de verbonden persoon, een direct of indirect wezenlijk belang heeft bij het resultaat van een transactie in een financieel instrument.

1.6 Persoonlijke transactie is:

- a) een persoonlijke (beleggings)transactie in een financieel instrument, door of in naam van een insider, waarbij:
  - 1 de verbonden persoon handelt anders dan in de normale uitoefening van zijn beroep of functie;
  - 2 een persoonlijke (beleggings)transactie wordt verricht voor rekening van de verbonden persoon; of
  - 3 een persoonlijke (beleggings)transactie wordt verricht voor rekening van gelieerde derden; dan wel
- b) een andersoortige (financiële) transactie, inclusief het anders dan in de uitoefening van zijn beroep of functie verrichten, doen verrichten of bewerkstelligen van enige handeling, ten voordele van de insider of gelieerde derden.

Uitgezonderd van persoonlijke transacties zijn:

- a) Transacties in obligaties uitgegeven door de Staat en andere overheden,

- b) Transacties in indexfondsen of in ter beurze genoteerde rechten van deelneming in (semi)open-ended-beleggingsinstellingen, mits de insider binnen die instelling geen functie vervult.
- c) Transacties in financiële instrumenten waarvan het beheer, op grond van een schriftelijke overeenkomst is overgedragen aan een professionele vermogensbeheerder, op zodanige voorwaarden dat de insider geen invloed kan uitoefenen op de fondsselectie of op afzonderlijke transacties.

1.7 Onder financieel instrument wordt begrepen:

- a) effect;
- b) geldmarktinstrument;
- c) recht van deelneming in een beleggingsinstelling, niet zijnde een effect;
- d) derivatencontract, waaronder begrepen maar daartoe niet beperkt een optie, future, swap, valuta- en rentetermijncontract;
- e) overige financiële instrumenten in de zin van de Wet op het financieel toezicht en voorts al hetgeen naar de opvattingen in het maatschappelijk verkeer als zodanig wordt beschouwd.

1.8 Integriteitrisico is:

gevaar voor de aantasting van de (goede) reputatie (reputatierisico), alsmede de bestaande en toekomstige bedreiging van het vermogen of resultaat van het Pensioenfonds.

1.9 Voorwetenschap is:

de bekendheid met informatie die concreet is en die rechtstreeks of middellijk betrekking heeft op een uitgevende instelling, waarop de financiële instrumenten betrekking hebben, of omtrent de handel in deze financiële instrumenten, welke informatie niet openbaar is gemaakt en waarvan openbaarmaking significante invloed zou kunnen hebben op de koers van de financiële instrumenten of op de koers van daarvan afgeleide financiële instrumenten.

1.10 Compliance is:

het bewerkstelligen van een integere bedrijfsvoering van Het pensioenfonds en een integere cultuur waar het als vanzelfsprekend is dat verbonden personen handelen in overeenstemming met de geldende maatschappelijke normen en de (ongeschreven) wet- en regelgeving.

1.11 Zakelijke relatie is:

bedrijf of instelling waarmee Het pensioenfonds een zakelijke relatie onderhoudt of waarschijnlijk zal gaan onderhouden.

1.12 Nevenfuncties

iedere andere functie dan de functie of rol bij Het pensioenfonds, daaronder begrepen de eventuele rol of functie waaruit het hoofdkomen wordt genoten.

1.13 Vertrouwelijke (markt)informatie

Informatie en/of kennis die door hun aard of inhoud als zelfstandig gegeven of in combinatie met andere gegevens tot een informatievoorsprong (voorwetenschap) voor de verbonden persoon of een gelieerde derde kan leiden en welke informatie en/of kennis op grond van noodzakelijke afscherming van informatie en kennis (need-to-know) niet gedeeld mag worden tussen verschillende bedrijfsonderdelen en/of tussen personen onderling. Daarbij is het niet relevant of deze personen werkzaam zijn binnen Het pensioenfonds, of dat personen werkzaam zijn bij- of voor andere (markt)partijen¹.

---

¹ Voorbeelden van andere (markt)informatie zijn (niet limitatief); klantenlijsten, onderzoeksgegevens, formules voor bepaalde producten en informatie over biedingen en offertes of over voorgenomen overnames of fusies.

- 1.14 Financieel belang is:**
een belang van meer dan 5% van: het totaal vermogen of zeggenschap in het beleid van de organisatie.
- 1.15** Waar in deze gedragscode staat geschreven 'hij' of 'zijn' moet tevens worden gelezen 'zij' of 'haar'.

Hoofdstuk 2 Inleidende bepalingen

- 2.1** Het doel van de gedragscode is het waarborgen en handhaven van het vertrouwen in Het pensioenfonds door belanghebbenden, alsmede het voorkomen van integriteitrisico's. De gedragscode kent daartoe algemene gedragsregels voor verbonden personen en aanvullende gedragsregels voor insiders.
- 2.2** De gedragscode bevordert de transparantie rondom gedragsregels en maakt duidelijk aan alle bij Het pensioenfonds betrokken personen – ook voor de bescherming van hun eigen belangen - wat wel en wat niet is goedgekeurd.
- 2.3** De gedragscode draagt mede bij aan het integer functioneren van Het pensioenfonds ten behoeve van al diegenen die bij Het pensioenfonds belang hebben en het waarborgen van de goede naam en reputatie van Het pensioenfonds en de pensioensector in het algemeen.
- 2.4** Het is niet toegestaan de normen van de gedragscode te omzeilen door het betrekken van (gelieerde) derden.
- 2.5** De organisatie waaraan Het pensioenfonds werkzaamheden heeft uitbesteed moet beschikken over een gedragscode, die voldoet aan de eisen van Het pensioenfonds. Het Bestuur van Het pensioenfonds moet zich ervan vergewissen dat toezicht op de naleving adequaat is ingericht.
- 2.6** Het Bestuur van Het pensioenfonds is verantwoordelijk voor het naleven van de verplichtingen die voortvloeien uit enige wettelijke bepaling of de gedragscode.
- 2.7** Bij het bepalen of er al dan niet sprake is van onjuiste of onvolledige naleving van de onder 2.6 genoemde verplichtingen wordt steeds de rol en functie van de verbonden persoon bij Het pensioenfonds als uitgangspunt genomen. Hiertoe wordt tevens maatschappelijk onbetamelijk gedrag gerekend waaruit schade door associatie ontstaat aan de reputatie van Het pensioenfonds.

Hoofdstuk 3 Normen

- 3.1 Belangenconflicten**
Van iedere verbonden persoon wordt verwacht dat hij zich onder alle omstandigheden zal gedragen volgens de hoogste normen van de bedrijfsethiek. Hier draagt hij er zorg voor dat elke vorm en elke schijn van persoonlijke bevoordeling of belangenverstrengeling met een partij waarmee het Pensioenfonds een band heeft, op welke manier dan ook wordt vermeden.

Indien hij onverhoopt toch in een situatie van (schijn van) belangenverstrengeling is geraakt, dan wel op enigerlei wijze een (potentieel) integriteit- of reputatierisico vormt, meldt hij dit direct aan van de voorzitter van Het pensioenfonds. Daar waar sprake is van melden, toestemming of mogelijk (schijn van) belangenverstrengeling moet dit gelezen

worden in het licht van de functie die men binnen het fonds bekleedt. Voor de volgende gevallen, waarin sprake kan zijn van (de schijn van) een potentieel belangenconflict, gelden specifieke regels:

- 1 (relevante) relatiegeschenken;
- 2 uitnodigingen;
- 3 nevenfuncties;
- 4 zakelijke belangen;
- 5 bedrijfsmiddelen; en
- 6 zakelijke relaties.

Uitgangspunt in alle gevallen van mogelijke belangenconflicten is dat iedere verbonden persoon een eigen verantwoordelijkheid heeft richting Het pensioenfonds en de belanghebbenden van Het pensioenfonds. Iedere verbonden persoon moet ervan doordrongen zijn dat (de schijn van) belangenverstrengeling de reputatie van het fonds maar ook van de verbonden persoon zelf kan schaden.

3.1.1 Relevante relatiegeschenken²

De verbonden persoon dient terughoudend en transparant om te gaan met het aanvaarden van relatiegeschenken om te voorkomen dat (de schijn ontstaat dat) het aanvaarden van een relatiegeschenk van invloed kan zijn op beslissingen van het fonds.

Het ontvangen en accepteren of weigeren van relatiegeschenken door een verbonden persoon moet voldoen aan de volgende randvoorwaarden:

- o Het accepteren van relatiegeschenken van één persoon, bedrijf of instelling met in totaal een maximale (samengestelde) waarde van € 50,- per jaar per verbonden persoon is toegestaan zonder voorafgaande toestemming door het Bestuur. De verbonden persoon dient wel periodiek, achteraf melding te doen van het ontvangen relatiegeschenk,
- o Een of meerdere relatiegeschenken van één persoon, bedrijf of instelling met een (samengestelde) waarde van meer dan € 50,- per jaar per verbonden persoon, moet(en) onverwijld ter goedkeuring worden voorgelegd bij het Bestuur.
- o Een aanbod in geld of waardecheque kan nooit geaccepteerd worden. In voorkomende situaties dient de verbonden persoon dit onmiddellijk te melden,
- o andere aanbiedingen van goederen of diensten zoals kostenvergoedingen voor partners, leveranties van goederen en diensten met ongebruikelijk hoge kortingen of tegen niet marktconforme tarieven en leningen van zakelijke relaties dienen eveneens altijd gemeld te worden. Geschenken en uitnodigingen mogen pas worden geaccepteerd nadat hiervoor goedkeuring is gegeven door het Bestuur, en
- o pogingen van mogelijke beïnvloeding door (toekomstige) relaties van Het pensioenfonds moeten onmiddellijk gemeld worden aan het Bestuur.

Indien het fonds het opportuun acht zelf relatiegeschenken te geven, mag de samengestelde waarde daarvan niet meer zijn dan € 50,- per persoon per jaar.

Van het ontvangen en geven van relatiegeschenken, zoals bedoeld in dit artikel, maakt de verbonden persoon melding in de eerstvolgende (reguliere) vergadering van het fondsorgaan c.q. het organisatieonderdeel waartoe hij behoort. Een dergelijke melding geldt eveneens voor pogingen van een (aspirant-)relatie tot beïnvloeding. Deze meldingen worden opgenomen in een lijst die een vaste bijlage zal vormen bij de notulen van het betreffende fondsonderdeel. De verbonden personen die werkzaamheden verrichten voor het pensioenbureau van het Pensioenfonds melden aan de directeur van

---

² De voorwaarden in dit artikel zijn van toepassing op relatiegeschenken vanaf € 10,-. Er dient wel rekening te worden gehouden met relatiegeschenken onder € 10,- wanneer de samengestelde waarde meer is dan € 50,-.

het pensioenbureau. Elk kwartaal stelt het Pensioenfonds, voor zover er meldingen zijn, de lijsten van de diverse gremia ter beschikking aan de compliance officer.

3.1.2 Uitnodigingen

Het ontvangen en accepteren of weigeren van uitnodigingen door een verbonden persoon moet voldoen aan de volgende randvoorwaarden:

1. Uitnodigingen voor

a. Reizen, bedrijfsbezoeken en congressen/seminars in het buitenland worden aanvaard indien:

- er onderbouwd geen sprake is van een potentieel belangenconflict,
- het zakelijke karakter en het belang voor het fonds worden aangetoond of beargumenteerd, en
- de uitnodiging vooraf is goedgekeurd.

Er wordt terughoudend omgegaan met frequent repeterende uitnodigingen. Voor reizen geldt bovendien dat het alleen om groepsreizen mag gaan. Meereizen van partners (anders dan op eigen kosten) is niet toegestaan, tenzij het doel van de reis dat vraagt en ook andere deelnemers partners kunnen meenemen. Teneinde de onafhankelijkheid ten opzichte van derden te waarborgen, zijn de reis- en verblijfkosten van de verbonden personen (en diens partner indien van toepassing) niet voor rekening van de uitnodigende partij.

b. Congressen/seminars in Nederland

op het eigen vakgebied van een verbonden persoon mogen worden aanvaard indien:

- er onderbouwd geen sprake is van een potentieel belangenconflict,
- de aanvaarding tijdig gemeld is of wordt, conform het bepaalde aan het slot van deze bepaling.

c. Entertainment in binnen- en buitenland

(bijvoorbeeld sportwedstrijden en concerten) mogen worden aanvaard indien:

- er onderbouwd geen sprake is van een potentieel belangenconflict,
- het zakelijke karakter en het belang voor het fonds worden aangetoond, en
- de aanvaarding tijdig gemeld is of wordt, conform het bepaalde aan het slot van deze bepaling.

d. Spreker congres namens het fonds

- Uitnodigingen om als spreker op te treden op een congres of seminar mogen worden aanvaard indien:
- er onderbouwd geen sprake is van een potentieel belangenconflict,
- de eventuele beloning in verhouding staat met de verrichte werkzaamheden en de beloning aan Het pensioenfonds toekomt, en
- de aanvaarding tijdig gemeld is of wordt, conform het bepaalde aan het slot van deze bepaling.

Er wordt terughoudend omgegaan met frequent repeterende uitnodigingen.

Van het aanvaarden van uitnodigingen, zoals bedoeld in dit artikel, maakt de verbonden persoon in beginsel achteraf melding in de eerstvolgende (reguliere) vergadering van het fondsorgaan c.q. het organisatieonderdeel waartoe hij behoort. Echter indien er naar verwachting van de verbonden persoon aanleiding is de aanvaarding vooraf te melden, zal dit geschieden. Deze meldingen worden opgenomen in een lijst die een vaste bijlage zal vormen bij de notulen van het betreffende fondsonderdeel. Elk kwartaal stelt het Pensioenfonds, voor zover er meldingen zijn, de lijsten van de diverse gremia ter beschikking aan de compliance officer.

3.1.3 Nevenfuncties

Het aanvaarden of continueren van een nevenfunctie van een verbonden persoon is toegestaan nadat deze vooraf is goedgekeurd door het Bestuur.

Bij de beoordeling wordt getoetst of sprake is van een nevenfunctie welke

- de schijn heeft, of kan opwekken, van een belangenconflict,
- onevenredige tijdsbesteding met zich meebrengt ten opzichte van de taak bij Het pensioenfonds,
- kan leiden tot reputatieschade voor Het pensioenfonds.

Nevenfuncties samenhangend met een investering of deelneming van Het pensioenfonds waarin de verbonden persoon uit hoofde van zijn functie door het Bestuur formeel is benoemd dan wel voorgedragen en waarbij volledig duidelijk is vastgelegd op grond waarvan de verbonden persoon namens Het pensioenfonds deze nevenfunctie vervult, vallen niet onder het hiervoor vermelde verbod. Deze functies dienen in het kader van transparantie wel als zodanig periodiek en achteraf gemeld te worden bij de compliance officer.

3.1.4 Financiële belangen in zakelijke relaties

Het is in verband met een (potentieel) belangenconflict niet toegestaan om, al dan niet via een gelieerde derde een financieel belang aan te houden of te verwerven in een bedrijf of instelling, waarmee Het pensioenfonds een zakelijke relatie onderhoudt, of mogelijk zaken zal gaan doen, tenzij de handeling algemeen gebruikelijk is, de diensten tegen marktconforme voorwaarden worden uitgevoerd en de handelingen van Het pensioenfonds geen substantiële gevolgen heeft voor het betreffende bedrijf of instelling.

Verbonden personen moeten bestaande privébelangen die zij, of gelieerde derde hebben met bestaande en beoogde zakelijke relaties, anders dan de relatie waarvoor zij door Het pensioenfonds worden ingehuurd, direct melden.

3.1.5 Pensioenfondseigendommen

De verbonden persoon gaat zorgvuldig om met de bedrijfsmiddelen van Het pensioenfonds. Privégebruik van bedrijfsmiddelen, anders dan in redelijkheid en billijkheid, is niet toegestaan zonder voorafgaande goedkeuring.³

3.1.6 Zakelijke relaties

Het is de verbonden persoon niet toegestaan als privépersoon transacties aan te gaan of privé gebruik te maken van diensten van leveranciers en zakelijke dienstverleners, waarmee Het pensioenfonds direct of indirect zakelijke contacten onderhoudt, tenzij dit algemeen gebruikelijk is, de diensten tegen marktconforme voorwaarden worden uitgevoerd en oneigenlijk geldelijk privévoordeel is uitgesloten.

3.2 Voorwetenschap

3.2.1 Een insider mag geen gebruik maken van voorwetenschap. De insider dient verder uiterste zorgvuldigheid te betrachten bij de behandeling van informatie waarvan hij weet of redelijkerwijs behoort te weten dat deze informatie moet worden aangemerkt als vertrouwelijke (markt)informatie. Het gebruik van voorwetenschap en het verspreiden van andere vertrouwelijke informatie is slechts toegestaan indien een zorgvuldige uitoefening van zijn functie dat vereist.

3.2.2 Een insider die met betrekking tot financiële instrumenten over informatie beschikt als bedoeld in 3.2.1, onthoudt zich van het verrichten van transacties of het aanzetten tot het

---

³ Voorbeelden waarbij in ieder geval vooraf toestemming is vereist zijn waardevolle kantoorbenodigdheden, intellectueel eigendom en computerprogramma's.

verrichten van transacties, zowel direct als indirect, in die financiële instrumenten, dan wel van het daarover te adviseren, anders dan van hem bij een zorgvuldige uitoefening van zijn functie mag worden verwacht.

- 3.2.3** Het is een insider verboden om binnen vierentwintig uur opdracht te geven tot zowel een aan- als verkooporder voor transacties in een financieel instrument van dezelfde uitgevende instelling, rechtspersoon of vennootschap.
- 3.2.4** Het is een insider verboden om transacties in een financieel instrument te (laten) verrichten naar aanleiding van of vooruitlopend op effectenorders van Het pensioenfonds.
- 3.2.5** De verbonden persoon, anders dan de insider, die beschikt uit hoofde van zijn functie van Het pensioenfonds beschikt over informatie als bedoeld in 3.2.1, rapporteert dit aan het Bestuur met een kopie aan de compliance officer. Het Bestuur deelt onverwijld aan de betrokken verbonden persoon mee of hij (tijdelijk) als insider wordt aangemerkt, en stelt hem op de hoogte van de gevolgen van de aanwijzing als (tijdelijke) insider. De (tijdelijke) insider wordt verder door het pensioenbureau in kennis gesteld van de procedures en maatregelen gericht op het toezicht op de persoonlijke transacties.
- 3.2.6** Iedere verbonden persoon is desgevraagd gehouden alle informatie aan de compliance officer te verschaffen in het kader van de strikte naleving van de gedragscode.

3.3 Algemene uitgangspunten persoonlijke transacties (insiderregeling)

- 3.3.1** Er mag nooit een verband bestaan tussen de transacties in financiële instrument die Het pensioenfonds tot stand brengt of doet komen en een persoonlijke transactie van de insider of een gelieerde derde.
- 3.3.2** De insider dient zich te onthouden van elk handelen, of redelijkerwijs voorzienbare schijn daarvan, met gebruik van voorwetenschap of met anderszins vertrouwelijke informatie. Hij dient voorts iedere vermenging van zakelijke en privébelangen respectievelijk de redelijkerwijs voorzienbare schijn daarvan, te vermijden.
- 3.3.3** Het is een insider die beschikt over voorwetenschap niet toegestaan
- deze informatie aan een derde mee te delen, anders dan in de normale uitoefening van zijn functie binnen Het pensioenfonds, of
  - een derde aan te bevelen of ertoe aan te zetten transacties te verrichten of te bewerkstelligen in die financiële instrumenten, waarop de voorwetenschap betrekking heeft.

Het vorige is van overeenkomstige toepassing op een insider die weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat hij over voorwetenschap beschikt.

Hoofdstuk 4 Toezicht op persoonlijke transacties (insiderregeling)

- 4.1** De compliance officer houdt gegevens bij van aan hem gemelde of door hem onderkende persoonlijke transacties en vermeldt daarbij in voorkomend geval tevens of de desbetreffende transactie is goedgekeurd of verboden is.
- 4.2** De insider onderschrijft dat de compliance officer bevoegd is een onderzoek in te (doen) stellen naar enige persoonlijke transactie verricht door, in opdracht van of ten behoeve van de insider. De insider is verplicht jaarlijks te bevestigen aan de compliance officer, dat hij de uitgangspunten van de insiderregeling onderschrijft en heeft nageleefd.

- 4.3** De insider is in het kader van een strikte naleving van de gedragscode gehouden desgevraagd alle informatie met betrekking tot een door hem of ten behoeve van hem verrichte persoonlijke transactie aan de compliance officer te verstrekken.
- 4.4** De insider is verplicht desgevraagd opdracht te geven aan Het pensioenfonds, een andere instelling, lasthebber, beleggingsinstelling of andere derde, om de compliance officer alle informatie te verstrekken over enige ten behoeve van hem of in zijn opdracht verrichte persoonlijke transactie.
- 4.5** De compliance officer is bevoegd over de uitkomst van dit onderzoek schriftelijk te rapporteren aan het Bestuur. Alvorens de compliance officer daarover rapporteert, wordt de insider in de gelegenheid gesteld om te reageren op de bevindingen van het onderzoek. De insider wordt door de voorzitter van het Bestuur van de definitieve uitkomst van het onderzoek in kennis gesteld.
- 4.6** Van het toezicht op de persoonlijke transacties van de insider zijn vrijgesteld:
- transacties in obligaties uitgegeven door de Staat of andere overheden;
  - transacties in financiële instrumenten waarvan het beheer is overgedragen aan een professionele vermogensbeheerder, op zodanige voorwaarden dat insider geen invloed kan uitoefenen op de fondsselectie of op afzonderlijke transacties;
  - transacties in indexgerelateerde producten of in ter beurze genoteerde rechten van deelneming in (semi)open-ended-beleggingsinstellingen, mits de insider binnen die instelling geen functie vervult.

Desgewenst overlegt de insider aan de compliance officer de overeenkomst welke ten grondslag ligt aan de overdracht van het beheer van zijn vermogensbestanddelen.

Hoofdstuk 5 Vertrouwelijkheid

Verbonden personen mogen geen informatie over zaken – inclusief individuele pensioengegevens en beleggingen - van Het pensioenfonds, waarvan hij weet of redelijkerwijs behoort te weten dat die informatie vertrouwelijk is, aan derden bekend maken of ten eigen voordele of ten behoeve van anderen dan Het pensioenfonds gebruiken.

Hoofdstuk 6 Meldingsplicht

Melding en goedkeuring is een verantwoordelijkheid van ieder individu verbonden aan Het pensioenfonds. De compliance officer treedt daarbij op als adviseur voor zover daar behoefte aan is, en als administrateur in het licht van de monitoringsactiviteiten die voortvloeien uit het toezicht op de naleving van de gedragscode. De compliance officer ontvangt periodiek en achteraf een kopie van de vastlegging van meldingen ten behoeve van de controle op de naleving van de gedragscode.

- 6.1** Indien op grond van hoofdstuk 3 een meldingsplicht ontstaat of goedkeuring moet worden gevraagd, dan geldt de volgende procedure:
- de verbonden personen melden en vragen goedkeuring aan de voorzitter.
  - bij gedelegeerde goedkeuring aan de voorzitter zal de voorzitter zijn besluit achteraf, in de eerstvolgende bestuursvergadering kenbaar maken. Dit besluit dient onderbouwd vastgelegd te worden in de administratie van Het pensioenfonds.
  - de voorzitter meldt en vraagt goedkeuring aan het Bestuur.

De meldingen en onderbouwde goedkeuringen dienen door het fonds verzameld te worden en te worden ingebracht bij de eerstvolgende bestuursvergadering. Periodiek

worden deze beschikbaar gesteld aan de compliance officer. Bij twijfel over melding of goedkeuring wordt de compliance officer om advies gevraagd.

- 6.2** Iedere verbonden persoon is verplicht elk (potentieel) tegenstrijdig belang of reputatierisico onmiddellijk te melden met kopie aan de compliance officer. Pogingen van een (aspirant-) relatie tot beïnvloeding dienen eveneens overeenkomstig bovenstaande onmiddellijk te worden gemeld.
- 6.3** De insider is verplicht om onverwijld (voorgenomen) persoonlijke transacties aan de bestuursvoorzitter te melden en goedkeuring te vragen, voor zover bij deze transacties op enigerlei wijze een verband kan worden gelegd met transacties of relaties van het fonds. Melding aan de compliance officer dient in overleg met Het pensioenfonds periodiek en achteraf plaats.

Hoofdstuk 7 Compliance officer

- 7.1** Het pensioenfonds wijst een compliance officer aan. De compliance officer vervult een onafhankelijke rol binnen Het pensioenfonds. De compliance officer wordt benoemd door het Bestuur. De compliance officer rapporteert aan het Bestuur, zowel voor de dagelijkse gang van zaken, als in het geval zich een bijzondere omstandigheid heeft voorgedaan.
- 7.2** Het pensioenfondsbestuur legt de taken van de compliance officer schriftelijk vast. Het Bestuur waarborgt dat de compliance officer over voldoende bevoegdheden beschikt voor het uitoefenen van toezicht op de naleving van relevante wettelijke bepalingen en de gedragscode en diens onafhankelijke positie ten opzichte van degenen die zijn onderworpen aan zijn toezicht. Voor zover er een externe compliance officer is aangewezen door het pensioenbestuur zijn de taken van de externe compliance officer beperkt tot de taken en verantwoordelijkheden zoals die in de overeenkomst(en) tussen Het pensioenfonds en de externe compliance officer zijn vastgelegd. Voor zover er sprake is van afwijkingen in de taakstelling tussen de overeenkomst(en) en de interne documentatie van Het pensioenfonds, is/zijn de overeenkomst(en) leidend.
- 7.3** De compliance officer houdt toezicht op de deugdelijkheid en effectiviteit van interne regels en procedures. Hij rapporteert ten minste jaarlijks over zijn werkzaamheden en doet aanbevelingen op basis van de resultaten van zijn werkzaamheden.
- 7.4** Het Bestuur legt vast welke acties zijn ondernomen naar aanleiding van de bevindingen van de compliance officer.
- 7.5** Indien de compliance officer daartoe aanleiding ziet, kan hij verbonden personen verplichten op eerste verzoek alle informatie te (laten) verstrekken omtrent enige door of ten behoeve van hen verrichte persoonlijke transacties. De compliance officer controleert of die transacties aan de toepasselijke regels, voorschriften en aanwijzingen voldoen.
- 7.6** De compliance officer adviseert en informeert, gevraagd én ongevraagd, verbonden personen over de uitleg en toepassing van de gedragscode.
- 7.7** De compliance officer documenteert zijn werkmethoden en werkzaamheden en administreert en archiveert alle informatie die hem door verbonden personen (de meldingen van persoonlijke transacties inbegrepen) of derden is verstrekt. Hij bewaart afschriften van alle overeenkomsten en de jaarlijkse verklaringen die verbonden personen hem moeten verstrekken. Tevens administreert en archiveert de compliance officer alle door hem verrichte controles, onderzoeken en de genomen acties, alsmede overige van belang zijnde informatie, memoranda en correspondentie. De gegevens worden ten minste zeven jaar bewaard.

- 7.8 De compliance officer legt op basis van de verkregen informatie van het Bestuur een lijst aan van alle verbonden personen die als insider worden aangemerkt. De compliance officer deelt onverwijld aan de op de lijst opgenomen verbonden personen mee dat zij als insider zijn aangemerkt en hij stelt hen op de hoogte van de gevolgen van de aanwijzing als insider.
- 7.9 De compliance officer en de voorzitter van het Bestuur zijn gehouden tot geheimhouding van de informatie, die is verstrekt door verbonden personen of derden. De geheimhouding kan worden doorbroken in het geval de goede uitoefening van hun functie daartoe noodzaakt.

Hoofdstuk 8 Ondertekening gedragscode en jaarlijkse verklaring

- 8.1 Iedere verbonden persoon moet bij aanvang van zijn functie bij Het pensioenfonds de gedragscode ondertekenen, waarmee hij zich verbindt alle voor hem relevante regels uit deze gedragscode na te leven.
- 8.2 Aan het eind van ieder kalenderjaar of bij het niet langer verbonden zijn aan Het pensioenfonds, moet iedere verbonden persoon een verklaring ondertekenen over de juiste naleving van de geldende bepalingen in de gedragscode over het afgelopen jaar. Bij het niet langer verbonden zijn aan Het pensioenfonds blijven de uit de gedragscode geldende normen van toepassing op de verbonden persoon, voor zover dat uit hun aard voortvloeit.

Hoofdstuk 9 Discriminatie

Het pensioenfonds hecht veel waarde aan het voorkomen en bestrijden van agressie, (seksuele) intimidatie en discriminatie. Het pensioenfonds accepteert geen discriminatie op grond van:

- a. Ras,
- b. Leeftijd,
- c. Levensovertuiging,
- d. Godsdienst,
- e. Politieke gezindheid,
- f. Geslacht,
- g. Nationaliteit,
- h. Seksuele geaardheid,
- i. Burgerlijke staat,
- j. Handicap.

Het pensioenfonds richt zich naast het voorkomen en bestrijden hiervan, ook op het bespreekbaar maken van deze onderwerpen.

Bij overtredingen kunnen (disciplinaire) maatregelen worden genomen waaronder ontslag voor medewerkers van het Pensioenbureau dan wel beëindiging van de opdracht voor personen die tijdelijke werkzaamheden uitvoeren.

Hoofdstuk 10 Sancties

Het handelen door de verbonden persoon in strijd met de gedragscode wordt beschouwd als een ernstige inbreuk op het vertrouwen dat Het pensioenfonds als werkgever of anderszins in de verbonden persoon moet kunnen stellen. Een dergelijk handelen kan reden zijn tot het opleggen van een sanctie, een waarschuwing, het ongedaan maken van het door de verbonden persoon behaalde voordeel, overplaatsing, schorsing, of andere disciplinaire of arbeidsrechtelijke maatregel, ontslag op staande voet niet uitgezonderd. Een overtreding kan worden gemeld aan de toezichthouder(s) en – indien

van toepassing – bij het Dutch Securities Institute. Het voorgaande laat onverlet een vordering tot schadevergoeding en/of aangifte bij de justitiële autoriteiten.

Hoofdstuk 11 Advies

Indien de verbonden persoon twijfelt over de uitleg van de op hem van toepassing zijnde gedragsregels, kan hij advies van de compliance officer inwinnen. De compliance officer is bevoegd voor de verbonden persoon een advies te geven.

Hoofdstuk 12 Onvoorziene omstandigheden

Voor kwesties waarin deze gedragscode niet voorziet, beslist de voorzitter van het Bestuur en maakt hij hiervan melding bij het Bestuur met kopie aan de compliance officer. Indien de kwestie de voorzitter van het Bestuur betreft, dan beslist de vice-voorzitter met kopie aan de compliance officer.

Hoofdstuk 13 Slotbepalingen

- 13.1** Het Bestuur kan de gedragscode te allen tijde wijzigen.
- 13.2** De onderhavige gedragscode versie 2019 is op de bestuursvergadering van 1 november 2018 goedgekeurd en vervangt met ingang van 1 januari 2019 alle vorige gedragscodes.

-0-0-